

ת"ר: ארבעה נכנסו בפרדס ואלו הן: בן עזאי, ובן זומא,
אחר ורבי עקיבא.
אמר להם ר"ע: כשאתם מגיעין אצל אבני שיש טהור אל
תאמרו: "מים מים" משום שנאמר: (תהילים קא) "דובר
שקרים לא יכון לנגד עיני".
בן עזאי הציץ ומת-עליו הכתוב אומר: (תהילים קטז) "יקר
בעיני ה' המותה לחסידיו".
בן זומא הציץ ונפגע-ועליו הכתוב אומר: (משלי כה) "דבש
מצאת אכול דיך פן תשבענו והקאתו".
אחר קיצץ בנטיעות.
רבי עקיבא יצא בשלום.

שאלו את בן זומא: מהו לסרוסי כלבא?
אמר להם: (ויקרא כב) "ובארצכם לא תעשו" כל
שבארצכם לא תעשו.
שאלו את בן זומא: בתולה שעיברה מהו לכ"ג?
מי חיישין לדשמואל דאמר שמואל (15a): יכול אני לבעול
כמה בעילות בלא דם, או דלמא דשמואל לא שכיחא?
אמר להו: דשמואל לא שכיח.
וחיישין שמא באמבטי עיברה.

והאמר שמואל כל שכבת זרע שאינו יורה כחץ אינו
מזרעת!
מעיקרא נמי יורה כחץ הוה.

ת"ר: מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהיה עומד על גב
מעלה בהר הבית וראהו בן זומא ולא עמד מלפניו.
אמר לו: מאין ולאין בן זומא?
אמר לו: צופה הייתי בין מים העליונים למים התחתונים ואין
בין זה לזה אלא שלש אצבעות בלבד. שנאמר (בראשית
א) "ורוח אלהים מרחפת על פני המים" כיונה שמרחפת
על בניה ואינה נוגעת.

אמר להן רבי יהושע לתלמידיו: עדיין בן זומא מבחוץ.
מכדי "ורוח אלהים מרחפת על פני המים" אימת הווי?
ביום הראשון! הבדלה ביום שני הוא דהואי דכתיב:
(בראשית א) "ויהי מבדיל בין מים למים".
וכמה?

אמר רב אחא בר יעקב: כמלא נימא.
ורבנן אמרי: כי גודא דגמלא.
מר זוטרא ואיתימא רב אסי אמר: כתרי גלימי דפריסי
אהדדי.
ואמרי לה: כתרי כסי דסחיפי אהדדי.

אחר קיצץ בנטיעות.

עליו הכתוב אומר: (קוהלת ה) "אל תתן את פיך לחטיא את בשרך"

מאי היא חזא? מיטטרוֹן דאטיהבא ליה רשותא למיתב למיכתב זכוותא דישראל.

אמר: גמירא דלמעלה לא הוי לא ישיבה ולא תחרות ולא עורף ולא עיפוי. שמא חס ושלום ב' רשויות הן!

אפקוהו למיטטרוֹן ומחיוהו שיתין פולסי דנורא.

א"ל: מ"ט כי חזיתיה לא קמת מקמיה?

איתייהבא ליה רשותא למימחק זכוותא דאחר.

יצתה בת קול ואמרה: (ירמיהו ג) "שובו בנים שובבים חוץ מאחר".

אמר: הואיל ואיטריד ההוא גברא מההוא עלמא ליפוק ליתהני בהאי עלמא. נפק אחר לתרבות רעה.

נפק אשכח זונה, תבעה.

אמרה ליה: ולא אלישע בן אבויה את?

עקר פוגלא ממישראל בשבת ויהב לה.

אמרה: אחר הוא.

שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה.
א"ל: מאי דכתיב (קוהלת ז) גם את זה לעומת זה עשה
האלהים?

אמר לו: כל מה שברא הקב"ה ברא כנגדו. ברא הרים ברא
גבעות. ברא ימים ברא נהרות.

אמר לו: ר"ע רבך לא אמר כך אלא ברא צדיקים ברא
רשעים ברא גן עדן ברא גיהנם. כל אחד ואחד יש לו ב'
חלקים אחד בגן עדן ואחד בגיהנם. זכה צדיק נטל חלקו
וחלק חברו בגן עדן. נתחייב רשע נטל חלקו וחלק חברו
בגיהנם. אמר רב משרשיא מאי קראה? גבי צדיקים כתיב:
(ישעיהו סא) "לכן בארצם משנה יירשו" גבי רשעים כתיב
(ירמיהו יז) "ומשנה שברון שברם"

שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה.
מאי דכתיב (איוב כח) "לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה
כלי פז"?

אמר לו: אלו דברי תורה שקשין לקנותן ככלי זהב וכלי פז
ונוחין לאבדן ככלי זכוכית.

אמר לו: ר"ע רבך לא אמר כך אלא מה כלי זהב וכלי
זכוכית אע"פ שנשברו יש להם תקנה, אף ת"ח אע"פ
שסרח יש לו תקנה.

אמר לו: אף אתה חזור בק!

אמר לו: כבר שמעתי מאחורי הפרגוד: "שובו בנים שובבים חוץ מאחר".

ת"ר: מעשה באחר שהיה רוכב על הסוס בשבת והיה רבי מאיר מהלך אחריו ללמוד תורה מפיו.

אמר לו: "מאיר חזור לאחריך שכבר שיערתי בעקבי סוסי עד כאן תחום שבת".

א"ל: אף אתה חזור בק!

א"ל: ולא כבר אמרתי לך כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר.

תקפיה עייליה לבי מדרשא.

א"ל לינוקא: פסוק לי פסוקך!

אמר לו: (ישעיהו מח) אין שלום אמר ה' לרשעים.

עייליה לבי כנישתא אחריתי.

א"ל לינוקא: פסוק לי פסוקך!

אמר לו: (ירמיהו ב) "כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך בורית נכתם עונך לפני"

עייליה לבי כנישתא אחריתי.

א"ל (15b) לינוקא: פסוק לי פסוקך!

א"ל: (ירמיהו ד) "ואת שדוד מה תעשי כי תלבשי שני כי תעדי עדי זהב כי תקרעי בפוך עיניך לשוא תתיפי וגו'"

עייליה לבי כנישתא אחריתי עד דעייליה לתליסר בי

כנישתא כולהו פסקו ליה כי האי גוונא.
לבתרא א"ל: פסוק לי פסוקר!
א"ל: (תהילים נ) "ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי
וגו"

ההוא ינוקא הוה מגמגם בלישניה אשתמע כמה דאמר ליה
:"ולאלישע אמר אלהים"
איכא דאמרי סכינא הוה בהדיה וקרעיה ושדריה לתליסר
בי כנישתתי ואיכא דאמרי אמר: "אי הואי בידי סכינא הוה
קרענא ליה"

כי נח נפשיה דאחר אמרי: לא מידן לידייניה ולא לעלמא
דאתי. ליתי לא מידן לידייניה משום דעסק באורייתא. ולא
לעלמא דאתי ליתי משום דחטא.

אמר ר"מ: מוטב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי. מתי אמות
ואעלה עשן מקברו!

כי נח נפשיה דר' מאיר סליק קוטרא מקבריה.
דאחר אמר ר' יוחנן: גבורתא למיקלא רביה! חד הוה ביננא
ולא מצינן לאצוליה! אי נקטיה ביד מאן מרמי ליה מאן?
אמר: מתי אמות ואכבה עשן מקברו!

כי נח נפשיה דר' יוחנן פסק קוטרא מקבריה דאחר.
פתח עליה ההוא ספדנא: אפילו שומר הפתח לא עמד
לפניך רבינו!

בתו של אחר אתיא לקמיה דרבי.
אמרה ליה: רבי פרנסני!
אמר לה: בת מי את?
אמרה לו: בתו של אחר אני.
אמר לה: עדיין יש מזרעו בעולם! והא כתיב (איוב יח) "לא
נין לו ולא נכד בעמו ואין שריד במגוריו"
אמרה לו: זכור לתורתו ואל תזכור מעשיו.
מיד ירדה אש וסכסכה ספסלו של רבי.
בכה ואמר: רבי ומה למתגנין בה כך למשתבחין בה על
אחת כמה וכמה!

ירושלמי חגיגה פרק ב הלכה א

שפעם אחת הייתי עובר לפני בית קודש הקדשים רכוב על סוסי ביה"כ שחל להיות בשבת ושמעתי בת קול יצאה מבית קודש הקדשים ואומרת שובו בנים חוץ מאלישע בן אבויה שידע כחי ומרד בי וכל דא מן הן אתת ליה אלא פעם אחת היה יושב ושונה בבקעת גינוסר וראה אדם אחד עלה לראש הדקל ונטל אם על הבנים וירד משם בשלום למחר ראה אדם אחר שעלה לראש הדקל ונטל את הבנים ושילח את האם וירד משם והכישו נחש ומת אמר כתיב (דברים כב) שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך והארכת ימים איכן היא טובתו של זה איכן היא אריכות ימיו של זה ולא היה יודע שדרשה ר' יעקב לפניו ממנו למען ייטב לך לעולם הבא שכולו טוב והארכת ימים לעתיד שכולו ארוך ויש אומר ע"י שראה לשונו של ר' יהודה הנחתום נתון בפיו הכלב שותת דם אמר זו תורה וזו שכרה זהו הלשון שהיה מוציא דברי תורה כתיקנן זה הוא הלשון שהיה יגע בתורה כל ימיו זו תורה וזו שכרה דומה שאין מתן שכר ואין תחיית המתים